

تخلیگاہ خورشید؛

واکاوی خطابہ ماندگار غدیر

میں کنت مولانا فہد علی مولانا

به نام خدا

تجلیگاه خورشید، واکاوی خطابه ماندگار غدیر

جریان تاریخی و سرنوشت ساز غدیر:

چکیده:

آخرین ماه های عمر شریف خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله و سلم جمعیتی انبوه از مسلمانان ، در شرایطی ویژه و ممتاز ، اجتماعی بزرگ ، نزول آیاتی سترگ ، خطابه ای والا ، پیمانی عمومی از زبان ها ، بیعتی از یکایک مردان و زنان ، اینها و چندی دیگر از این دست ، از غدیر حماسه ای درخشنده و ماندگار آفریده است.

خدای عز و جل پیامبرش را به معرفی امامت آن مولای یگانه فرمان می دهد و رسالتش را در گرو تبلیغ آن می داند :

آنان که پیش رفته اند باز می گردند و آنان که نیامده اند می رسند. ۱۲۰ هزار مسلمان ، در کرانه ی برکه ای که **غدیر خم** نام دارد ، گرد هم می آیند . منبری از جهاز اشتران فراهم می شود. پیام آور وحی رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به سخن می ایستند و خطبه ای ایراد می فرمایند که راه نمای ابدیت می شود.

پیامبر اکرم در آغاز ، حمد و ثنای الهی می کنند و صفات خدای متعال را یاد آور می شوند. سپس به مطلب اصلی اشاره می کنند و به فرمان خدا " **آیه تبلیغ** " را تلاوت می فرمایند.

«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»

ای پیامبر ! آن چه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده است را کاملا به مردم برسان ، اگر از این کار خودداری کنی رسالت او را نرسانده ای ، از مردم در ادای این رسالت وحشتی نداشته باش زیرا خداوند تو را از خطرات آنها نگاه خواهد داشت

پس از آن ، به امامت امیرالمومنین و یازده امام اشاره می کنند. سپس جانشین خود را بر فراز دست

، بالا می برند و ایشان را مولای هر مرد و زن مسلمان می خوانند :

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ

با معرفی او ، دین کامل می شود و " آیه اکمال دین " نازل می گردد :

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

« امروز دینتان را برایتان کامل نمودم و نعمتم را بر شما تمام کردم و خوشنودم که اسلام دین شما

باشد »

سوره مائده، آیه ۳

در ادامه به گوشه ای از فضایل امیرالمومنین علیه السلام اشاره می کنند و سپس به دشمنان ایشان

هشدار می دهند. مسلمانان را از توطئه ی غضب حکومت آگاه می کنند و خود ، از آن توطئه گران بیزاری

می جویند و به همه اعلام می کنند که خداوند بر آنان غضب خواهد کرد. سپس آیاتی از قرآن که در مدح

امیرالمومنین علیه السلام است ، تلاوت می فرمایند و به آیات قرآن درباره ی اهل بهشت و اهل دوزخ اشاره

می کنند و تأکید می فرمایند که اهل بهشت ، شیعیان اهل بیت و اهل دوزخ ، دشمنان ایشانند.

پس از این ، به ترسیم چشم انداز وصایت و معرفی موعود غدیر می پردازند. امام عصر و زمان

حضرت حجه بن الحسن عجل الله تعالی فرج الشریف را با اوصافی دقیق توصیف می نمایند و از آینده جهان خبر می

دهند. سپس نکاتی از احکام را بیان می کنند و اعلام می فرمائید که حلال و حرام ، همه در دست امامان

معصوم علیهم السلام است. پس از آن ، مردم را به تبلیغ پیام غدیر در گوش نسل ها فرمان می دهند و در

بخش پایانی ، به صورت زبانی از مردم پیمان می گیرند.

اجتماع غدیریان سه روز به طول می انجامد و در این مدت ، تمام مسلمانان به بیعت حضوری فراخوانده

می شوند ؛ مردان با دست و زنان با آب تشت.

بدین ترتیب ، غدیر خم تجلیگاه خورشید امامت می شود تا بر تارک عرش بدرخشد. اینک این

ماییم و این میراث گرانبها !

این فرمان پیام آور الهی است ! که آن را به جان و دل بیابیم و به دیگران برسانیم.

مفاهیم توحیدی خطبه غدیر

✚ او خدایی است که رحمتش را بر همه چیز گسترده ، و با نعمت هایش بر آنها منت نهاده است. در مجازات گناهکاران عجله نمی کند و در عذابی که سزاوار آن هستند ، شتاب نمی نماید. از پوشیده ها با خبر و از پنهانی ها آگاه است. نهان ها از او مخفی نمی ماند و پوشیده ها برایش مشتبه نمی گردد. او بر همه چیز احاطه دارد و بر همه مسلط است.

✚ شهادت می دهم او خدایی است که قداست و پاکی اش تمام روزگار را پر کرده است. خدایی که نورش ابدیت را فرا گرفته ؛ خدایی که دستورش را بدون مشورت با کسی اجرا می کند. و در تقدیر امورش شریکی ندارد و در اداره ی کارها دچار اختلاف نمی شود.

✚ شهادت می دهم او خدایی است که همه چیز در برابر قدرتش تواضع کرده و در برابر هیبتش خضوع نموده است. او فرمانروای مُلک ها است. کهکشانش را می گرداند ، خورشید و ماه در دست قدرت اویند و همگی تا زمانی معین به حرکت خود ادامه می دهند. او شب را در دل روز و روز را در دل شب می پوشاند و شب و روز ، به سرعت به دنبال یکدیگر در حرکت اند.

✚ او کسی است که بر همه ی مخلوقاتش حق دارد که او را شکر و ثنا گویند. او را در خوشی و ناخوشی و در گرفتاری و آسایش ، سپاس و ستایش می گویم. به او و فرشتگانش و به کتاب های آسمانی و پیامبران ایمان دارم. گوش به فرمان او هستم و از آن اطاعت می کنم. به سوی هر آنچه او می پسندد شتاب می کنم ، و در برابر قضای الهی تسلیم هستم.

جایگاه حضرت علی (ع) :

✓ علی کسی است که جایگاهش نسبت به من مانند جایگاه هارون نسبت به موسی است ؛
جز اینکه پس از من هیچ پیغمبری نخواهد آمد. بعد از خدا و پیامبرش ، او مولای شماست.

✓ هر کس او را بپذیرد مومن است. هر که سخن او را گوش دهد و از وی پیروی کند ، قطعا خدا او را آمرزیده است.

✓ ای مردم! از علی (ع) جدا نشوید و به سوی گمراهی نروید؛ از او رو برگردانید و از پذیرش ولایتش سر باز نزنید. زیرا او کسی است که به سوی حق راهنمایی می کند و خود نیز بدان عمل می نماید. همو است که باطل را از بین می برد و مردم را از آن باز می دارد. او همان است که در راه خدا، سرزنش هیچ ملامتگری بر او اثر نمی گذارد.

✓ خداوند هرگز توبه ی کسی که ولایتش را انکار کند، قبول نمی کند و او را نمی بخشد. خدا بر خود واجب کرده است که مخالف فرمان علی (ع) را نیامرزد و برای همیشه به عذابی سخت مبتلا کند.

قرآن و حضرت علی (ع) :

● ای مردم! در قرآن تدبر کنید و آیات آن را بفهمید. به خدا قسم هیچ کس باطن قرآن را برای شما روشن نمی کند و تفسیرش را برایتان آشکار نمی نماید مگر کسی که اکنون دستش را گرفته و او را به سوی خود بالا می آورم.

جانشینان پیامبر اکرم (ص) و فرزندان حضرت علی (ع) :

● ای مردم! این علی (ع) بیش از همه شما مرا یاری می کند. او شایسته ترین و نزدیکترین شما نسبت به من می باشد و از همه ی شما برایم عزیزتر است. خداوند عزوجل و من از او راضی هستیم. تمام آیات رضایت، تنها درباره ی علی (ع) نازل شده است.

● ای مردم! فرزندان هر پیامبری از نسل خود اوست ولی فرزندان من از نسل علی (ع) می باشند.

● ای مردم! نور از طرف خدای عزوجل در من قرار گرفته است، پس از من در علی (ع) و سپس در نسل او تا مهدی قائم (ع) ادامه دارد؛ همان کسی که حق خدا و تمام حقوق ما را باز می ستاند.

دستور پیامبر (ص) به اطاعت و پیروی از حضرت علی (ع) :

✚ او از امر و نهی پروردگارش آگاهی دارد. پس به فرمان او گوش دهید تا در امان بمانید و از او اطاعت کنید تا راهنمایی شوید. از آنچه شما را نهی می کند خودداری نمایید تا به هدایت برسید و به سوی خواسته هایش حرکت کنید. مبادا که بیراهه ها ، شما را از راه علی (ع) دور کند.

✚ بدانید که دوستان و پیروان اهل بیت من کسانی هستند که خدای عزوجل درباره ی آنها فرموده است : "آنان وارد بهشت می شوند و در آن جا بی حساب روزی می یابند." (آیه ۴۰ سوره غافر)

✚ بدانید دوستان و پیروان اهل بیت من (ع) کسانی هستند که در پنهانی از خدا می ترسند برای آنان آمرزش و پاداش بزرگی است. (سوره ملک آیه ۱۲)

امام عصر (عج) و خطبه غدیر :

- ✓ بدانید که آخرین امام از ما ، مهدی قائم است.
- ✓ بدانید که او بر همه ی ادیان غلبه پیدا می کند.
- ✓ بدانید که او از ستمگران انتقام می گیرد.
- ✓ بدانید که او دژها را فتح می کند و آنها را منهدم می نماید.
- ✓ بدانید که او به هر انسان بافضیلتی ، نشان برتری و به هر جاهلی نشان نادانی می دهد.
- ✓ بدانید که او برگزیده ی خدا و انتخاب شده ی اوست.
- ✓ بدانید که اختیار امور جهانیان و آیین آنان به دست او سپرده شده است.
- ✓ بدانید هیچ کس بر او غلبه نمی کند و کسی در مخالفت با او یاری نمی شود.
- ✓ بدانید که او ولی خدا در زمین ، داور او در میان مردم و امانت دار امور آشکار و نهان است.

بیعت گرفتن پیامبر اکرم (ص) از مردم برای جانشینی حضرت علی (ع)

- بدانید که من با خدا بیعت کرده ام و علی (ع) با من بیعت نموده است ؛ و اکنون من از طرف خدای عزوجل برای علی (ع) از شما بیعت می گیرم. هر که پیمان شکنی کند، تنها به زیان خود پیمان می شکند

و هر که بر عهده ی که با خدا بسته وفادار بماند ، خدا پاداش بزرگی به او خواهد بخشید.

● به من فرمان رسیده از شما **پیمان بگیرم** و شما به من دست بیعت دهید و پیمان ببندید که آنچه از سوی خدای عزوجل درباره ی امیرالمؤمنین علی (ع) و امامان پس از او آوردم **می پذیرید**، آنهایی که از من و علی (ع) هستند. و فرجام امامان مهدی (ع) است و استواری امامت تا روزیست که او با خداوند دیدار کند.

ابلاغ جانشینی پیامبر اکرم (ص) بالاترین امر به معروف :

✓ بدانید که بالاترین امر به معروف و نهی از منکر ، این است که سخن مرا دریابید و به آنان که نیستند برسائید، آنها را به پذیرش آن فرمان دهید و از مخالفت با آن نهی کنید. پس همه باهم بگویید :
" ما آنچه درباره ی امامت علی (ع) و امامان از اولاد و نسل علی (ع) از طرف پروردگاران به ما ابلاغ کردی ، شنیدیم ؛ از آن اطاعت می کنیم ، به آن راضی هستیم و در برابرش سر تسلیم فرود می آوریم. و بر سر آن ، با قلب و جانمان و با زبان و دستانمان با تو **پیمان** می بندیم. با اعتقاد به امامت ایشان زندگی می کنیم ، با همین عقیده **جان** می دهیم و با آن سر از قبر بر می داریم.

✓ من به شما فهماندم که **حسن** و **حسین** چه نسبتی با من ، چه جایگاه و چه منزلتی در پیشگاه پروردگار عزوجل دارند. یقیناً من این را به شما رساندم. آن دو سرور جوانان بهشتند و بی شک بعد از پدرشان علی (ع) امامند و من پیش از علی (ع) پدر آنان هستم.

✓ ای مردم ! هر که از خدا و رسول او و از علی (ع) و امامانی که یاد کردم اطاعت نماید ، به رستگاری بزرگی رسیده است.

✓ ای مردم ! آنان که پیشگام شوند و سبقت بگیرند به سوی بیعت با علی (ع) و قبول ولایت او و سلام دادن به او با عنوان « امیرالمؤمنین » در بهشت های پر نعمت رستگار می شوند.

الحمد لله رب العالمین